

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 073 Менеджмент
освітньо-професійної програми Менеджмент

Силабус освітнього компонента «УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА» підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент, за освітньо-професійною програмою Менеджмент

Розробник: Наталія Хомюк, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту

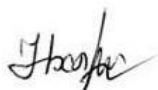
Силабус погоджено
Гарант ОПП Менеджмент

Ірина ВОЛИНЕЦЬ

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту
протокол № 2 від 15 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри

Наталія ХОМІЮК

© Наталія Хомюк, 2025 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 073 Менеджмент, Менеджмент, Перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2
		Семестр 4-ий
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладачів

ПІБ – Хомюк Наталія Леонідівна

Науковий ступінь – доктор економічних наук

Посада – доцент, завідувач кафедри менеджменту

Контактна інформація викладача:

Телефон 0505008925

Електронна пошта: Khomiuk.Nataliia@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Освітній компонент «Управління сталим розвитком підприємства» належить до вибірових освітніх компонентів і спрямований на формування у здобувачів знань, умінь та компетентностей у сфері стратегічного й операційного управління підприємствами на засадах сталості. Програма охоплює теоретико-методологічні основи концепції сталого розвитку, сучасні моделі та інструменти управління, інституційні та нормативно-правові засади, а також практичні аспекти впровадження економічних, соціальних, екологічних та інноваційних механізмів розвитку бізнесу. Особлива увага приділяється аналізу міжнародних стандартів ESG, європейського та світового досвіду управління сталим розвитком підприємств, цифровим і смарт-технологіям, а також питанням корпоративної соціальної відповідальності та прозорості бізнесу.

2. **Мета і завдання освітнього компонента.** Метою освітнього компонента є формування у здобувачів здатності ефективно застосовувати принципи й інструменти сталого розвитку у практиці управління підприємствами з урахуванням економічних, екологічних, соціальних і правових чинників.

Основними завданнями освітнього компонента є: ознайомлення з концепцією, еволюцією та методологією сталого розвитку підприємств; вивчення принципів, критеріїв та моделей управління сталим розвитком; аналіз нормативно-правових засад і міжнародних стандартів у сфері сталого бізнесу; дослідження інструментів корпоративної соціальної відповідальності та ESG-підходів; формування практичних навичок застосування економічних механізмів забезпечення сталості (інвестиції, «зелені» фінанси, енергоефективність); вивчення методів управління екологічними та соціальними аспектами діяльності підприємства; розвиток умінь використовувати інноваційні та цифрові технології у забезпеченні сталого розвитку; формування компетентностей у сфері моніторингу, оцінювання та звітності за показниками сталого розвитку; підготовка здобувачів до стратегічного планування сталого розвитку підприємств у глобальному та локальному контексті.

3. Освоєння освітнього компонента «Управління сталим розвитком підприємства» сприятиме розвитку таких soft skills як: системне мислення та здатність бачити взаємозв'язок економічних, соціальних і екологічних чинників; критичне мислення та аналітичні здібності у сфері оцінки ризиків і можливостей; комунікативність і навички міжсекторальної взаємодії (бізнес, громади, влада, міжнародні організації); цифрова грамотність та вміння працювати з інноваційними інструментами

моніторингу і звітності; креативність та інноваційність у пошуку рішень для сталого розвитку; лідерство та командна робота у розробці та реалізації ESG-стратегій; адаптивність та стресостійкість у відповідь на сучасні глобальні виклики (економічні кризи, війнні загрози, зміни клімату).

4. Структура освітнього компоненту

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали**
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні основи сталого розвитку підприємства						
Тема 1. Концепція сталого розвитку та її еволюція	14	1	2	10	1	ФО (5), СЗ (5) / 10
Тема 2. Сталий розвиток підприємства: сутність, принципи та критерії	14	1	2	10	1	ФО (5), СЗ (5) / 10
Тема 3. Інституційні та нормативно-правові засади управління сталим розвитком підприємства	14	1	2	10	1	ФО (5), СЗ (5) / 10
Тема 4. Моделі і стратегії управління сталим розвитком підприємства	14	1	2	10	1	ФО (5), СЗ (5) / 10
Тема 5. Соціальна відповідальність бізнесу та ESG-підходи	14	1	2	10	1	ФО (5), Т (5) / 10
Разом за модулем 1	70	5	10	50	5	50
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти управління сталим розвитком підприємства						
Тема 6. Економічні інструменти сталого розвитку підприємства	16	1	2	12	1	ФО (5), СЗ (5) / 10
Тема 7. Управління екологічними аспектами діяльності підприємства	16	1	2	12	1	ФО (5), СЗ (5) / 10
Тема 8. Соціальний розвиток підприємства: інклюзія, зайнятість, корпоративна культура	16	1	2	12	1	ФО (5), СЗ (5) / 10
Тема 9. Інновації, цифровізація та смарт-технології в забезпеченні сталого розвитку підприємства	16	1	2	12	1	ФО (5), СЗ (5) / 10
Тема 10. Моніторинг, оцінка та звітність у сфері сталого розвитку підприємства	16	1	2	12	1	ФО (5), СЗ (5) / 10
Разом за модулем 2	80	5	10	60	5	50
Всього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

Форми контролю: поточне оцінювання (контрольна робота (КР), фронтальне опитування (ФО), есе чи реферат (Е), тести (Т), ТР – тренінгові вправи, розгляд ситуаційних завдань (РС), РМГ – робота в малих групах, ДС – дискусія, ДБ – дебати, розгляд кейсів (К), підсумковий контроль у формі заліку.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Управління сталим розвитком підприємства» передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять-тренінгів – опрацювання лекційного матеріалу та самостійне опрацювання окремих тем (питань) освітнього компонента; розв'язання практичних та тестових завдань; розв'язання кейсів; підготовку до усіх видів контролю.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно із затвердженим графіком.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним

планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедалайнів та перескладання. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>) та Положенням про підготовку здобувачів за дуальною формою здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://surl.li/hbazoe>).

Можливість отримати додаткові (бонусні бали). Здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.li/vtzfet>).

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру за 100-бальною шкалою.

Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді тестування та усного опитування. Тестові запитання складено відповідно до структури курсу та містять 50 запитань з однією правильною відповіддю. Кожне запитання оцінюється у 1 бал. Усне опитування включає 2 запитання, кожне запитання оцінюється в 25 балів. Максимальна оцінка 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань до заліку

1. Сутність поняття «сталий розвиток підприємства».
2. Історичні етапи становлення концепції сталого розвитку.
3. Трикомпонентна модель сталого розвитку: економічна, соціальна та екологічна складові.
4. Принципи та критерії сталого розвитку підприємства.
5. Роль підприємства як відкритої системи у забезпеченні сталості.
6. Основні моделі управління сталим розвитком підприємств.
7. Взаємозв'язок сталого розвитку та конкурентоспроможності бізнесу.
8. Інституційні засади сталого розвитку підприємств в Україні.
9. Міжнародні стандарти сталого розвитку (ISO, GRI, ESG).
10. Роль державної політики у забезпеченні сталого розвитку бізнесу.
11. Нормативно-правова база управління сталим розвитком в Україні.
12. Європейський досвід впровадження сталих бізнес-моделей.
13. Вплив глобальних ініціатив ООН (SDGs) на управління підприємствами.
14. Відповідальність менеджменту за реалізацію принципів сталого розвитку.
15. Механізми прозорості та підзвітності у сфері сталого розвитку.
16. Сутність корпоративної соціальної відповідальності (КСВ).
17. Інструменти КСВ у практиці управління підприємством.

18. ESG-підходи: визначення та структура.
19. Соціальна інклюзія як складова сталого розвитку підприємств.
20. Гендерна рівність та рівні можливості у бізнес-середовищі.
21. Економічні механізми сталого розвитку підприємства.
22. «Зелені» фінанси та екологічне інвестування.
23. Роль енергоефективності у сталому розвитку бізнесу.
24. Екологічний менеджмент: сутність та завдання.
25. Управління відходами та ресурсоефективність.
26. Вплив кліматичних змін на стратегії підприємств.
27. Біорізноманіття як фактор сталого бізнесу.
28. Види екологічних ризиків для підприємства.
29. Принципи циркулярної економіки.
30. Інноваційні «зелені» технології у виробництві.
31. Соціальний розвиток підприємства: сутність і завдання.
32. Роль корпоративної культури у сталому розвитку.
33. Соціальні ризики та виклики у розвитку підприємств.
34. Практики залучення персоналу до реалізації ESG-стратегій.
35. Освітні програми та підготовка кадрів для сталого бізнесу.
36. Інновації як чинник сталого розвитку підприємств.
37. Використання цифрових технологій у системі сталого менеджменту.
38. Big Data та аналітика для моніторингу сталого розвитку.
39. Використання смарт-технологій для оптимізації ресурсів.
40. Автоматизація бізнес-процесів у контексті сталості.
41. Основні індикатори сталого розвитку підприємств.
42. Методи моніторингу реалізації стратегій сталого розвитку.
43. Інструменти оцінки ефективності сталого менеджменту.
44. Міжнародні системи звітності у сфері сталого розвитку.
45. Приклади інтегрованої звітності підприємств.
46. Стратегічне планування сталого розвитку підприємства.
47. Виклики та ризики впровадження сталого розвитку.
48. Приклади успішних практик сталого бізнесу в Україні.
49. Міжнародний досвід стратегій сталого розвитку підприємств.
50. Перспективні напрями розвитку сталого менеджменту в умовах глобальних викликів.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
0 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені силабусом, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

0-59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Управлінські інструменти забезпечення сталого розвитку : навч. посіб.; уклад.: Іщенко А.М., Акімова О.А. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 102 с.
2. Палєхова Л. Л. Управління сталим розвитком: довідник базових понять. Дніпро: НТУ «ДП», 2020. 330 с.
3. Павліха Н.В., Цимбалюк І.О., Хомюк Н.Л., Войчук М. В., Савчук А.Ю., Коломечюк В.В., Цимбалюк С.М. Безпека сталого розвитку регіонів та територіальних громад України на засадах інклюзивного зростання: монографія. Луцьк : Вежа-Друк. 2022. 514 с.
4. Khomiuk N., Pavlikha N. Management of sustainable inclusive rural development projects. Information systems in project and program management: Collective monograph edited by I. Linde. European University Press. Riga: ISMA, 2023. 317 p. P.163–178.
5. Krasnomovets V., Mazniev Je., Sarana O., Shulha O., Khomiuk N., Artemchuk L. Operational Management of Service Field Enterprises under the Conditions of Digitalization in the System of Sustainable Development. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 2024. Volume 14, Issue 1, Special XLL. P. 235–239.
6. Arakelova I., Shulpina N., Tokareva V., Nahorna O., Shulha O., Khomiuk N., Sodoma R., Shmatkovska T. Research and management of the price policy in the field of marketing services of the enterprise using modern information technologies in the conditions of sustainable development. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 2024. Volume 14, Issue 1, Special XL. P.240–244.
7. Хомюк Н.Л., Дзямулич М.І., Баришнікова В.В. Драйвери формування зеленої економіки на засадах цифровізації та сталого розвитку в Україні. *Агросвіт*. 2025. № 6. С. 11–16.
8. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>
9. Офіційний веб-сайт законодавства Європейського Союзу. URL: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>
10. Інформаційні ресурси у цифровому репозитарії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>